

2014-09-11

Dnr: 517/2014

Haninge kommun Holding AB

Begäran om åtgärd pga nytt ställningstagande från Skatteverket samt nytt förslag från Företagsskattekommittén

Skatteverkets uttalande angående begränsad avdragsrätt för ränteutgifter

Sedan 2013 ändrades Inkomstskattelagen (IL) för att förhindra att medel skattefritt förs över från ett skattepliktigt bolag i Sverige till en obeskattad eller lågbeskattad organisation. Det görs genom att räntekostnader inte är avdragsgilla om de betalas till ett företag eller en organisation som inte betalar mer än tio procent skatt på vinsten. Det har förekommit mycket diskussioner inom kommunsektorn eftersom en kommun inte betalar inkomstskatt. I februari 2013 kom Skatteverket med ett uttalande (131-117310-13/111) som kunde tolkas så att räntor som betalas till en kommun skulle undantas enligt reglerna i den så kallade ”ventilen”. Ventilen är en undantagsbestämmelse i IL.

Emellertid så kom Skatteverket med ett nytt uttalande (131-125056-14/111) i mars 2014 där skattesituationen blev betydligt mer osäker för exempelvis Tornberget. Skatteverket skriver bland annat:

Huvudprincipen i de nya reglerna är att ränteutgifter avseende en skuld till ett företag i intressegemenskap inte är avdragsgilla och detta oavsett vad lånet används till (24 kap. 10 b § IL). Undantag från denna huvudprincip gäller när ventilen är tillämplig.

Då uppkommer frågan om när ventilen kan vara tillämplig.

*I fall som innebär att externa lån tas upp av det skattebefriade subjektet (=kommunen) och sedan på i princip oförändrade villkor lämnas vidare till direkt eller indirekt ägda skattepliktiga aktiebolag (=Tornberget) så innebär detta ingen egentlig skattefördel för intressegemenskapen. Det skattebefriade subjektet beskattas inte för ränteintäkter men får inte heller avdrag för ränteutgiften. Därmed uppkommer ingen skattefördel för intressegemenskapen genom att det skattebefriade subjektet tar upp de externa lånen i stället för att de ägda aktiebolagen tar upp lånen själva. Dessa fall har också tagits upp i förarbetena. **Skatteverkets bedömning är att om förhållandena är sådana att en kommuns (eller övriga här behandlade skattebefriade subjekts) utlåning inte är större än dess externa upplåning så kan de skuldförhållanden som finns mellan det skattebefriade utlånande subjektet och låntagarna presumeras vara huvudsakligen affärsmässigt motiverade och inte skattedrivna.** Avdragsrätten bör i sådana fall normalt inte ifrågasättas om det inte finns andra omständigheter som medför att skuldförhållandet inte kan anses affärsmässigt motiverat. I dessa fall anser Skatteverket att den omständigheten att det skattebefriade subjektet hade kunnat lämna tillskott i stället för lån normalt inte behöver beaktas särskilt.*

Eftersom Haninge kommuns utlåning till Tornberget är större än kommunens externa upplåning så är risken betydande för att Skatteverket kommer att betrakta räntekostnaden för den delen av Tornbergets skuld som en ej avdragsgill kostnad.

Kommunens utlåning till Tornberget tros överstiga kommunens externa upplåning med ca 600-700 mkr. Årsräntan på den delen uppgår till ca 20-23 mkr. Tillämpning av den nya tolkning från Skatteverket torde inte ske före den 10 mars då uttalande offentliggjordes varför den ej avdragsgilla delen eventuellt skulle kunna begränsas till ca 16-17 mkr för 2014, men stiga till 20-23 mkr år 2015 oaktat ytterligare upplåning eller att kommunen förändrar sin externa upplåning.

Skattesatsen är visserligen 22 procent för Tornberget, men eftersom skatten i sig inte är en avdragsgill kostnad så blir effekten en kostnadsökning med 28,2 procent (22 procent av 28,2 procentenheter är 6,2 procentenheter). Skattekostnaden skulle i så fall bli 4,5 – 5,3 mkr för 2013.

Skatteverket är visserligen bara en part i ett skattemål – men det är en stark part. Det vore klokt att bereda sig på att Skatteverket får rätt.

I många kommuner har upplåningen flyttats över från kommunen till bolagen, men det finns också exempel på kommuner som avvaktar.

Förslag från Företagsskattekommittén

Företagsskattekommittén överlämnade den 12 juni 2014 sitt slutbetänkande ”Neutral bolagsskatt - för ökad effektivitet och stabilitet” (SOU 2014:40) till regeringen. Kommitténs uppdrag har varit att lämna förslag på ett nytt system för beskattning av bolag. Vidare föreslås att det ska införas ett nytt system för bolagsbeskattning. Kommitténs förslag består av två delar. I den första delen begränsas avdragen för räntekostnader och andra finansiella kostnader genom att enbart finansiella kostnader som motsvaras av finansiella intäkter får dras av. Därutöver får inga avdrag för finansiella kostnader göras. Förslaget innebär således ett slopat avdrag för negativa finansnetton. I den andra delen införs ett schablonmässigt avdrag för alla finansieringskostnader - ett s.k. finansieringsavdrag - som uppgår till 25 procent av företagets hela skattemässiga resultat. Finansieringsavdraget får göras oavsett om företaget har motsvarande kostnader eller inte och är för företagen ekonomiskt likställt med en sänkning av bolagsskattesatsen med 5,5 procentenheter. Kommittén föreslår att bestämmelserna ska träda i kraft den 1 januari 2016.

För Tornbergets del har finansieringsavdraget föga effekt eftersom bolaget oftast redovisar ett lågt resultat till förmån för underhållet på de förvaltade byggnaderna. Tornberget liksom andra högt belånade företag blir förlorare jämfört med företag som inte binder mycket kapital, t ex tjänsteföretag. För Tornbergets del blir den årliga skattekostnaden avsevärd. Med aktuell skuld och aktuell ränta kan skattekostnaden beräknas till 11-12 mkr, men torde öka allt eftersom investeringar görs och när räntan i en framtid går upp.

Förslag från Tornberget

Företagsskattekommitténs förslag är visserligen endast ett förslag. Sammantaget med Skatteverkets uttalande enligt ovan bedömer vi att det vore klokt att hantera den aktuella situationen respektive förekomma den befarade situationen

Det nya förslaget från Företagsskattekommittén gör att vissa metoder för att undanröja den nu aktuella situationen efter Skatteverkets ställningstagande inte längre är lämpliga, t ex att Tornberget lånar externt. Fokus bör istället vara på att Tornberget inte ska behöva låna alls för att finansiera anläggningstillgångarna. Det kan t ex göras genom att all finansiering görs med hjälp av ägartillskott (nyemission), men försvåras idag av att Holdingbolaget inte har resurser för det. Ett annat sätt är att kommunen köper tillbaka fastigheter från Tornberget. Försäljningen måste dock göras till marknadspris, vilket torde resultera i både lagfartskostnader och skatt på reavinster.

Ur Tornbergets perspektiv vore det bäst att kommunen så snart som möjligt ersätter kommunens utlåning mot revers till Tornberget med ett aktieägartillskott till Tornberget – direkt eller via Haninge kommun Holding AB. Kommunens utlåning till Tornberget uppgår idag till 1700 mkr med torde öka med 150 mkr före utgången av 2014.

Effekterna för kommunen förefaller begränsas till att tillgången ”Långfristiga fordringar” byts ut mot en lika stor ökning av tillgången ”Aktier och andelar”. Varken eget kapital, balansomslutning eller soliditeten förändras. Vissa mindre ändringar behöver göras i bolagsordningen och ägardirektiven samt i administrationen av kommunens internhyra.

Styrelsen i Tornberget Fastighetsförvaltnings AB i Haninge hemställer att Haninge kommun Holding AB begär hos Haninge kommun att det egna kapitalet i Tornberget Fastighetsförvaltnings AB i Haninge snarast ska ökas med 1850 mkr så att Tornberget inte ska behöva låna pengar för att finansiera sina anläggningstillgångar.